

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. Ll. Rescriptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

judic. cap. dilecto 25. in fin. extr. de prabend. cap. inter 8. extr. de donat.] Ordin. Regia Lusitan. lib. 3. tit. 81. in princ. Exornant Tiraquell. in speciali tract. Res inter alios acta. Fulgos. consil. 209. Duobus fratribus, in princ. n. 2. & consil. 89. n. 4. vers. circa tertium. Limitat in sententia lata super ingenuitate, quia omnibus præjudicat, Covarruv. pract. cap. 13. num. 4. & cap. 14. num. 15. & 16. Thom. de Thomasset. in florib. Legum, reg. 273. Menoch. quest. usufr. cap. 23. n. 13. cum seqq. Menoch. consil. 472. n. 14. & consil. 75. n. 92. & consil. 103. n. 7. & consil. 384. n. 12. & remed. 3. retin. n. 571. & consil. 28. n. 28. Mascard. de probat. concl. 394. n. 29. & concl. 1243. & concl. 1267. n. 2. Brunor. à Sole in locis communib. verb. res 12. Hieronymus de Laurent. Avenion. decis. 82. n. 1. Surd. consil. 577. n. 25. Cardos. in praxi judicum, verb. res. n. 25. cum seqq. & verb. sententia. n. 67. Casar. Argel. de contrad. legit. q. 7. n. 80. & q. 10. n. 264. & q. 2. n. 114. Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 1. resolut. 106. n. 7. & 38. & 45. lib. 3. resolut. 106. num. 7. Cardinal. Tusch. pract. concl. tom. 6. lit. R. concl. 265. per totam. Ubi ampliat & limitat multis modis. Melchior Phœbos Lusitanens. decis. 202. n. 4. tom. 2.

Declaro: quod res inter alios acta etiam aliis prodesse non debeat. Meier. colleg. jur. Argent. tit. ff. de re judic. n. 73. Scaccia de sentent. & re judic. gloss. 14. q. 12. n. 52. & 62.

XXVII.

RES una & eadem diverso jure censi non debet, l. eum, qui 23. ff. de usuc. cap. 30. extr. de decim. ita concessio castro vel territorio omnis coherentiæ & pertinentiæ simul transferuntur. Montan. fin. reg. cap. 80. n. 1. & seqq. per l. via constituit 23. §. pen. & ult. de servitut. rustic. præd. l. uxorem 41. §. legaverat 6. de leg. 3. Bart. in l. si quando. C. de bon. vacant. lib. 10. Laurent. Calcan. consil. 90. n. 6. Fabian. de Monte de Emt. q. 6. in princ. num. 9. quia de adhaerentiis idem judicatur, cap. volentes 8. de offic. legat. l. quæ religiosis 43. de rei vind. scilicet, ut transeant, l. prædus 91. §. Titio 3. de legat. 3. Wesemb. 2. consil. 78. n. 6. Vide supr. lit. 1. cap. Jus.

XXIIX.

RES de facili revertitur ad suam primariam naturam, l. filio quem pater 23. ff. de liber. & posthum. l. 21. §. si quis autem 3. C. de testam. l. 27. §. pactus 2. ubi Jason de pact. cap. ab exoratio 2. distinct. 35. Seraphin. de privileg. juram. privileg. 58. n. 8. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 544.

n. 31. Phil. Matth. 2. Consil. Marp. 26. n. 13. res enim quælibet sua origine metiri debet, l. qui id, quod 33. ff. de donat. l. fin. ff. si ex noxal. caus. exemplum est in feudis foemineis apud Gothofr. Ant. disput. feud. 6. thes. 2. lit. B. vers. veluti si detur.

XXIX.

RES præsumitur esse illius, intra cujus fines est instituta, l. si fines 10. C. de evict. Menoch. consil. 2. à n. 83. Gam. decis. 230. n. 1. Valascus de Jure Emphyteut. q. 8. n. 38. col. 3. & quest. 51. n. 3. Cald. Pereira de em. cap. 21. n. 3.

CAP. LI.

Rescriptum.

Axioma I.

Rescriptum Principis potest inter partes, quod possunt ipsæ partes ex conventionione. Gloss. sing. in l. meminere. C. unde vi. fac. text. in l. ibi cum enim. C. commun. de legat.

II.

Rescripto Principis esse obtemperandum, l. eleganter 23. §. si post rem 1. ubi gloss. ff. de condit. indebit. l. si peculium 6. §. sicut 4. ff. de pecul. legat. Wesemb. 1. consil. 43. num. 35. nec ab ejus forma recedendum, l. quid tamen 21. in princ. ff. de arbit. cap. cum venissent 3. extr. de 10. qui mitt. in possess. habetur enim pro lege, l. 2. C. de Legib. & pro sententia definitiva, Umm. in process. judic. disp. 7. num. 11. ac intelligitur ita, quod nemini facit injuriam, cap. cum super 23. de offic. deleg. ubi Felin. l. ex facto 43. ff. de vulgar. substit. l. nec avus 4. C. de Emancip. liber. cum Principis intentio talis esse præsumatur, qualis est intentio Legis scriptæ & rationalis naturalis. Decius consil. 11. n. 3. & 4. Consil. Arg. 1. consil. 11. num. 32. Wesemb. consil. 100. n. 19. Vult. 3. Consil. Marpurg. 22. num. 20. Qua de causa rescripta Principis dicuntur habere tacitam clausulam, si preces veritate nitantur. cap. sedes 15. cap. si quando 5. de reser. & intelliguntur salvo jure tertii, Gail. 2. obs. 58. num. 3. & 4. Dec. consil. 287. num. 8. cum nunquam præsumatur animus ejus fuisse, quod velit juri alteri quæsito derogare, cap. super eo 15. §. hoc tuum. de offic. judic. de leg. gloss. ibid. in verbo intentionis, d. l. nec avus 4. C. de Emancip. liberor. l. 2. §. merito 10. & §. si quis à Principe 16. ff. ne quid in loc. publ. Decius consil. 606. num. 8. ac intelligantur salvo jure Imperii & cujusque, Bodin. 1. de Republic. cap. 8. n. 104. Marfil. sing. 103. Arnif. 1. de Majest. cap. 5. num. 20. Knichen. de Encyclop. cap. 10. num. 16. Marant. consil. 28. n. 2. Wesemb. consil. 21. n. 5. Gylman. lib. 1. p. 2. tit. 11. vot. 7. n. 14. 20. & 40. Seraphin. decis. 827. num. 1. Mantic. lib. 23. de tacit. convent. tit. 19. num. 23. Victor de Except. Imper. conclus. 24. Quapropter Imperatoris rescriptis resistere sacrilegii instar esse, text. est in l. 5. Cod. de divers. rescript. Quod intelligi debere, non quod omne Principis re-

rescriptum servari debeat; sed quod valeat in casibus istis, quibus d. l. 5. loquitur, nimirum qui propriè à Principis potestate pendent, declarat Obrecht. ad tit. C. de divers. rescriptis.

Limita: hæc intelligenda esse regulariter de validis & juri conformibus, non de surreptitiis aut juri contrariis, l. 2. 7. Cod. de precib. imp. offerend. l. ult. C. si contr. jus vel util. pub. c. ex parte tua 3. extr. de offic. & potest. judic. deleg. c. causam quæ inter vos 14. extr. de sent. & re jud. quæque jure tertio qualitas auferunt, l. 2. & l. 3. l. pen. Cod. de precib. imp. offer. quo respectu omnes literas Principum surreptitias & obreptitias esse ipso jure nullas, nec ullum habere effectum, ex l. et si legibus 5. in verb. mendax precator careat penitus impetratis. C. si contr. jus vel util. publ. l. si quis obrepsit 20. ad l. Cornel. de fals. cap. ceterum 3. cap. super literis 20. extr. de reser. l. sed si hac 10. §. patronum, 12. ubi gloss. ad verb. per obreptionem. & Dd. de in jus vocand. probat Corn. consil. 45. In hac. n. 7. vol. 2. ratio, quia cum iustitia & veritate congruere, ac eatenus etiam accipiat interpretari debent, l. ex facto 43. ff. de vulg. substit. ac propterea rescriptum contra jus commune factum ab omnibus est refutandum, cap. 25. quest. 2. Mynd. 4. obs. 8. sic rescriptum, per quod quis impetravit suspensionem litis, vel alios iudices non factâ mentione ejusdem litis & omnium circumstantiarum, perhibetur esse ipso jure nullum, cap. ceterum 3. de rescriptis, cap. super literis, ubi Henr. Boich. eod. tit. cap. 1. & cap. fin. ut lit. pend. & singulariter Bayer. in suis singularib. ad verb. rescriptum. n. 6. nisi quando rescriptum juri quidem constituto, sed non æquitati contrarium impetraretur, quo casu tale adhuc subsistere, textus est in l. ult. ff. de Senator. vel quando supplicanti crimen indulgeret, hoc est, criminis poenam remitteret, l. pen. C. de precib. imp. offer.

III.

Rescripta surreptitia nullam tribuunt jurisdictionem, cap. super literis 20. de reser. l. præscriptione 2. C. si contr. jus vel util. pub. Vult. 1. Consil. Marpurg. 16. n. 81.

Intellige cum Gail. 1. obs. 14. n. 5. verum, si nimirum capitula illa principali negotio sint connexa, secus si separata; hoc enim casu surreptionem in una parte non vitare aut invalidum reddere in aliis, ait Felinus in cap. sedes. n. 4. de rescriptis.

IV.

Rescripta Principum cum causæ cognitione emanata transeunt in rem judicatam. Carpzov. P. 1. Constitut. 26. Definit. 19.

V.

Rescripta obtenta contra publicam utilitatem non valent, e. g. ne quis teneatur tributa solve- re, Perez. C. de annon. & trib. n. 29. seq. ne aliquis Magistratum gerat, l. 37. C. de decur. Perez. C. eod. n. 23. ne quis teneatur exercitui annonam advehere. Perez. C. de quibus muner. vel præstation. n. 1. seqq. In omni enim rescripto excepta & reservata censetur utilitas publica; & quamvis solius principis sit interpretari suam legem vel privilegium; inferiori tamen Magistratui con-

cessum est prius providere publico. Brunnem. ad l. 5. C. de aqueductu. n. 2.

Limita: nisi princeps rescripserit de certâ scientiâ vel motu proprio, vel non obstante jure communi, Ut & si principis secunda jussio interveniret. Perez. C. de annon. & trib. n. 31.

VI.

Rescriptum omne à Principe motu proprio concessum valet, cap. motus 5. de præbend. in 610.

Limitatur in casu speciali l. 14. C. de cohortal. & princip. ubi tale rescriptum non prodest ei, qui nondum depositâ cohortali militiâ novam dignitatem affectavit. Brunnem. C. eod. col. 6.

VII.

Rescripta non ob justam causam emanata sunt invalida. Si autem causa non appareat, præsumuntur per subreptionem emendicata. Brunne- man. C. de decur. column. 9.

IX.

Rescriptum eo ipso præsumitur subreptitium, quod incompetenti judici insinuat. Brunnem. ad l. 5. C. de aqueductu. n. 1.

IX.

Rescriptum semper intelligitur salvo jure tertii: nec dominium per rescriptum colli potest, nec in injuriam alicujus tribuendum est. Brunne- man. in l. 5. C. de fid. & jur. bast. hinc semper eâ humanitate est accipiendum, ne cuiquam injuriam inferat, adeo ut rescripti verba potius improprie sint interpretanda, quam ut eorum contextus in aliorum præjudicium detorqueatur. Perez. C. de collegiat. n. 9.

X.

Rescripta & jussiones principum requirunt subscriptionem gloriosissimi Quæstoris. Nov. 114. hodie Cancellarii. Perez. C. de petit. bonor. subla- tis n. 2. Vid. Vizzan. de mandat. princip. cap. 4. n. 28. seqq.

XI.

Rescripta impetrata à potentibus in curiâ sunt ipso jure nulla. Brunnem. ad l. 1. C. de fund. limi- tropb. in fin.

XII.

Etiâ in dignitate constituto rescriptum Prin- cipis alleganti non creditur, nisi illud edat, Brun- nem. C. de curios. & station. col. 3.

XIII.

Rescriptum cum clausulâ ex certâ scientiâ priori concessioni non præjudicat; requiritur enim expressa derogatio prioris concessionis. Pe- rez. C. de cohortal. & princip. n. 20.

XIV.

Rescripta gratiosa sunt stricti juris, nec ex- tenduntur ad non specificata, cap. quamvis 38. de præbend. in 6. Decius in cap. super literis. n. 5. de reser. Alex. consil. 97. num. 6. lib. 2. Farinac. 1. consil. 3. num. 15. & ideo recipere interpretatio- nem restrictivam dicuntur, l. eleganter 23. §. 1. vers. quid ergo. ff. de cond. indeb. unde nec re- scriptum impetratum contra aliquem super iis, quæ ei concessa sunt per privilegium, valere dicitur, nisi in rescripto de privilegio vel de persona mentio habeatur, cap. cum 22. extr. de reser.

Intel-

Intellige hoc procedere in rescriptis ad lites, ratio, quia concedens à partibus videtur circa impetrata decipi, *cap. P. & G. 40. de offic. deleg. c. sedes 15. cap. ex tenore 16. c. fin. de rescr. cum intelligi debent ad effectum, ut jus commune, quoad fieri potest, minus lædatur, Alexand. consil. 33. vol. 6. Decianus consil. 33. vers. tertio premitto. lib. 1. secus enim est, quando rescripta jus commune non læderent, nec gratiosa essent, sed juris ratione niterentur, quo casu latissimè interpretari debent, hoc est, quantum patitur verborum necessitas, Joh. Mill. in verb. rescripta sunt stricti juris. Roman. consil. 363. Farin. 1. consil. 35. n. 130. cum ea de jure communi suppleantur, gloss. in l. cum olim. extr. de sent. & re judic. & in cap. Pastoralis. extr. de fid. instr. & in c. cum specialiter pr. de appell. & comprehendant, quicquid comprehendendi quacunque significatione potest, c. 2. & c. pastomlis 5. ibique gloss. extr. de caus. poss. & propriet. fac. l. 3. c. de Episc. aud. l. vel universorum 12. ff. de pign. act. Jac. de Aren. in cap. 1. gloss. fin. extr. ut lit. pend.*

XV.

Rescripta non sunt in genere & indistinctè, sed specificè & distinctè exprimendæ, *cap. cum dilecta 22. ubi Panorm. in 2. nomb. cap. postulasti 27. de rescript. Felin. in cap. ceterum. n. 2. eod. per doctrinam Innocent. in cap. ex literis. de offic. deleg. cap. ex literis 2. de dol. Corn. consil. 45. in hac consultatione. n. 14. vol. 2. & consil. 227. Videatur. n. 9. eod. vol. quia certior non dicitur fieri, cui non omnes rei circumstantiæ atque causæ dilucidè exponuntur. Tiraqu. de retrict. proxim. §. 36. gloss. 2. n. 30. per Clem. causam. ubi Imol. de Elect. c. concertationi 8. ubi gloss. in verb. scriberit. de appell. in 6. Wesemb. 1. consil. 34. n. 30. quicquid enim in eo expressum non est, pro omisso censetur, Gail. 1. observ. 35. n. 3.*

XVI.

Rescripta derogare juri communi non intelliguntur, *l. causam 8. c. de rescript. Corn. consil. 236. n. 5. vol. 1. & consil. 90. n. 8. vol. 4. & consil. 245. n. 3. vol. 1. sed secundum jus commune sunt accipiendæ, idem consil. 17. Viso processu. n. 28. vol. 2. Wesemb. 1. consil. 43. n. 39.*

XVII.

Rescripta intelliguntur secundum formam petitionis, *Jas. in l. Justitia, in fin. n. 6. de justit. & jur. & in l. 1. n. 7. c. de divers. rescr. Innocent. & Dd. in c. 1. de transact. & in l. Gallus. §. nunc. de lege. de liber. & posthum. Wesemb. 1. consil. 2. n. 83. Ubi limitat obtinere in ambiguis & generalibus, non etiam in claris,*

XVIII.

Rescripta specialia derogant generalibus etiam prius impetratis, licet de his nulla fiat mentio in specialibus, textus in c. sicut 1. extr. de rescr. & ibi Abb. n. 3. & Felin. n. 3. cap. quamvis 4. de præb. in 6.

XIX.

Rescripta non dicuntur ejusdem tenoris, quando continent diversos judices impetratos, *l. non à iudice 64. ff. judic. solv. cap. ex tenore 16. ibidemq. Hostiens. de rescript.*

XX.

Rescriptum non juvat impetrantem, si contra rescriptum facit, *Ang. in sing. verb. rescriptum. n. 22. quia non intelligitur pro eo rescriptum, qui contrarium facit ejus, quod est scriptum, Innoc. in d. c. mandatum. de rescr. unde & rescripto abutentes privantur commodo rescripti, & condemnantur in sumptibus & damno adversario, cap. ult. extr. de rescr.*

XXI.

Rescriptum vires accipit ex intellectu scribentis, *Innocent. in c. mandatum de rescript. nec vitatur propter modicum defectum, cum ex precedentibus & subsequenibus potest mandatoris intentio cognosci, cap. ex parte 11. ibique gloss. de fid. instrum.*

XXII.

Rescriptum tacita veritate impetratum non valet, *cap. ad nostrum 5. extr. de confirm. util. cap. dicenti 25. quæst. 2. sicut etiam cassatur, si à curia non emanaverit, cap. in memoriam 3. dist. 19. vel si non sit honestum, justum, possibile, temporis & loco conveniens, cap. erit. 2. dist. 4. si obsecrum, ita ut plenè intelligi non possit, d. cap. 2. si non exprimat petitionem, cap. Maximianus 6. dist. 81. si clausula hæc, si preces veritate nitantur, omittatur, d. cap. dicenti 25. §. universa. q. 2. vel si expressè non contineat nomen ejus, qui convenire vult, cap. ult. §. item subscribere 2. quæst. 8.*

CAP. LII.

Res communis.

Pro re communi melior est pars prohibentis, & religiosum, ubi *Angel. & Faber Institut. de rer. divis. ne quis consortium plus sua portione vel justo in re communi usurpet, l. duo fratres 78. in fin. ff. de acquir. hered. vel etiam utilitatem aque solitam intervertat, Bald. in cap. 1. §. 1. n. 14. de Pac. Constant. per l. si diligenter 9. C. de aqua duct. tit. 11.*

Declara procedere, quando aliquis ex sociorum consortio uti vult ad eum usum, ad quem non est destinata, non autem quando uti vult, ad quem usum esset ordinata, *d. §. religiosum. ubi Ang. & Fab.*

CAP. LIII.

Reservatio.

Axioma 1.

Reservatio nihil juris de novo tribuit, *l. est quis 14. §. plerique 8. ff. de religio. l. pen. ibi: si ne præjudicio. ff. de aq. quodid. Barthol. Capoll. consil. 25. incip. in civilibus. col. pen. num. 21. ad fin. Decius consil. 516. col. 5. circ. med. num. 22. Cravett. consil. 29. n. 8. consil. 127. n. 7. consil. 70. num. 6. & consil. 144. n. 15. Consil. Arg. 1. consil. 2. num. 155. Natura enim reservationis est, ut jus reservatum conservet, cap. indemnitate 43. in fin. de Elect. in 6. l. 4. §. 1. ff. quib. mod. pign. solvitur. l. 3. §. penult. ff. de liber. hom. exhib. Dd. in l. si quis legaverit ff. de legat. 1. Angel. in l. scripturas. C. qui potior. in pignor. & in l. omnes. 3. num. 2. C. de præscript. 30. annor. Hippolyt.*